

Åsa Magnusson

Att inte tynga jorden

DOFTEN av fläder ligger tung i rummet. Det är i början av juli månad och bladen därutänför svänger i den svaga vinden. Jag hör min mammas röst. Hon säger: »Åsa, i böckerna har jag hittat många vänner.« Mellan mina fingrar darrar andra blad, en gåva från träden till oss. Ljudet av ordet »fläder« klingar i mitt huvud när jag rör i den stora bunken där citroner ligger varvade med klasar. Inga stora stämmor stiger ur den blomtunga vätskan. Men ljudet av röster från boken jag nyss läste dröjer sig kvar. De svartvita figurationerna, som likt ivriga statyer vill ge sig av, passerar ännu en gång över näthinnan. Tidigare idag, i den lilla sjön, omslöt vattnet min kropp och jag var en plats för moln att göra avtryck i. Tillfälligt var min adress näckrosornas hemvist.

Några rader ur Dag Hammarskjölds *Vägmärken*: »Att inte tynga jorden –. Inget patetiskt excelsior utan endast detta enkla: att inte tynga jorden.«

Ännu en dag lånar jag min kropp, söker dess rörelser. Försöker förstå vidden av att existera. Av att få klinga ihop med andra. Min mamma har nyligen blivit änka. Hon klingar skört, men starkt. När jag var liten arbetade hon på bibliotek och tog hem kassar med böcker. Jag läste mig genom mörker. Jag hittade vänner. Jag lärde känna papprets sträva hud. Genom böckerna blev världen till och jag blev en del av den. Pia Tafdrup beskriver språkets bärkraft i dikten »Min mors hand«: »Bader mig i en dråbes stille lys/ og husker hvordan jeg blev til: En blyant stukket i hånden, / min mors kølige hånd om min, der var varm. / – Og så skrev vi ...« (*Dronningeporten*, 1998).

I den inledande processen behöver vi det stöd Tafdrup beskriver. Någon behöver gripa handen och påbörja rörelsen. Någon behöver komma med en bok om kvällen och lägga den vid huvudgården. Så småningom börjar vi orientera oss mellan världar och inser att det mesta är möjligt. Vi börjar fundera över oss själva, och över andra. Vi kommer att fråga, inte alltid få svar.

Språket tynger inte jorden. Men det ger oss möjlighet att dyka djupt, om vi vill. Det ger oss också möjlighet att leka: i månaden »juli« vilar vinterns fest. Den tid då vita flingor sparkas i cirklar av fötternas tjocka slevar. Då röster når oss som vore de inslagna paket, vilkas innehåll vi får gissa. När skuggorna inne i husen för ett ögonblick får oss att tro att någon som nyligen lämnat oss återigen är på plats: den ska bara hämta en bok, sitta en stund i en älskad fåtölj och betrakta oss när vi är som mest svårfångade för ögats lins.

Ett par dagar senare silar jag den gyllengula vätskan. Utanför, i trädgården, samtalar fåglarna. Plötsligt ändras tonläget, rösterna låter upprörda; en ekorre är på väg. Småpratet har förbytts i varningsrop, den mjuka grönskan gömmer också fienden. Jag håller upp saften i ett glas och dricker. I smaken, lätt syrlig, finns spår av de lätta blom-morna som i mötet med kroppen införlivar en sida av verkligheten med en annan.

Med böcker i våra händer kan vi, med Dag Hammarskjölds ord, » [...] bevara den inre tystnaden – mitt i stojet. « Vi kan förbli öppna och få syn på fågelns röst intill vår egen i det lätta avtryck den gör när den lyfter ur fläderbuskens snöfall. ■

